

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ УЧИТЕЉСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

На седници Наставно-научног већа Учитељског факултета у Београду, одржаној 15. априла 2021. године, изабрана је Комисија за оцену докторске дисертације, под насловом *Улога тематске наставе одбојке у развоју морфолошког и моторичког статуса ученика основне школе*, кандидата Владимира Р. Живановића.

Након стеченог увида у поднету дисертацију, комисија у саставу: др Вељко Банђур, редовни професор на Учитељском факултету Универзитета у Београду, др Драган Бранковић, доцент на Учитељском факултету Универзитета у Београду и др Горан Нешић, редовни професор на Факултету спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду, подноси Већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

о оцени докторске дисертације

1. Основни подаци о кандидату и дисертацији

Владимир Р. Живановић је рођен 17. априла 1977. године у Аранђеловцу. Основну школу „Светолик Ранковић” и средњу Економску школу „Слободан Минић” завршио је у Аранђеловцу.

Дипломирао је на Факултету спорта и физичког васпитања, Универзитета у Београду, 2005. године, и тиме стекао високу школску спрему, звање професора физичког васпитања.

Уписао мастер академске студије, смер физичко васпитање и спорт, на Факултету спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду, школске 2010/11. године. Мастер академске студије завршио 2012. године са просечном оценом 8.66 и одбрањеним мастер радом из области Методике наставе физичког

васпитања на тему *Разлике у моторичким способностима изабране популације ученика основних школа урбане и руралне средине*, код ментора, редовног професора др Драгољуба Вишњића.

Од 2008 до 2010 године радио као професор физичког васпитања на одређено време у средњој „ПТТ” школи и Основној школи „Душко Радовић” у Београду. Упоредо са радом у школи био хонорарно ангажован на Учитељском факултету као сарадник за практичну наставу у школи вежбаоници, на предмету Методика наставе физичког васпитања II.

Као наставник за уже стручну област Физичко васпитање и спорт на предмету Основе спорта и физичког васпитања на Учитељском факултету, као и у наставним одељењима у Вршцу и Новом Пазару, Универзитета у Београду, ради од априла 2013. године. Ангажован и на предметима: Методика наставе физичког васпитања II – методичка пракса студената и Активности у природи – практична настава.

Објавио је самостално или у коауторству више стручних и научних радова у педагошким и методичким зборницима и часописима у области Методике наставе физичког васпитања. Учествовао у организацији научних скупова на Учитељском факултету у Београду.

Одлуком Већа научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду 26. јануара 2021. године, дата је сагласност на предлог теме докторске дисертације Владимира Р. Живановића под називом *Улога тематске наставе одбојке у развоју морфолошког и моторичког статуса ученика основне школе*.

Докторска дисертација Владимира Р. Живановића *Улога тематске наставе одбојке у развоју морфолошког и моторичког статуса ученика основне школе* садржи 283 странице основног текста, 13 страница литературе (224 библиографске јединице) и 16 страница прилога. Дисертација садржи *Резиме* и *Кључне речи* на српском и енглеском језику. Основни текст дисертације структурисан је у следеће целине: *Увод* (стр. 15-18); *Теоријски приступ проблему* (стр. 19-87); *Проблем, предмет и циљ истраживања* (88-90); *Хипотезе* (91); *Методолошки оквир истраживања* (стр. 92-139); *Резултати истраживања са дискусијом* (стр. 140-275); *Закључак* (стр. 276-282); *Значај истраживања за теорију и праксу* (стр. 283); *Референце* (стр. 284-296); *Прилози* (стр. 297-312).

2. Предмет и циљ дисертације

Докторска дисертација Владимира Р. Живановића има за предмет експериментално испитивање улоге тематске наставе одбојке у развоју морфолошког и моторичког статуса ученика основне школе. Дидактичко-методичка природа предмета истраживања огледа се у дијагностици постојећег стања нивоа морфолошких карактеристика и моторичких способности ученика VII разреда основне школе; доласка до емпиријских података ефеката примене програма код ученика експерименталне групе и идентификовања проблема и потребе унапређења наставе физичког васпитања ученика основне школе. Предмет истраживања су: лонгитудинална димензионалност скелета, волумен и маса тела и поткожно масно ткиво. Даље, њихове моторичке способности: општа равнотежа, сегментарна брзина покрета руком, флексибилност у зглобу кука, мишићна јачина опружача ногу, мишићна јачина прегибача шаке, координација, репетитивна снага трбушних мишића, мишићна јачина руку и раменог појаса, агилност и максимална аеробна издржљивост. Циљ истраживања је био да се применом експерименталне методе, научно утврди да ли тематска настава одбојке у трајању од 12 недеља по 2 часа седмично, поред редовних услова наставе физичког васпитања, доводи до значајних промена у морфолошким карактеристикама и моторичким способностима код ученика основне школе узраста 14 година (± 6 месеци).

Докторска дисертација доприноси области методике наставе физичког васпитања, а теоријско и емпиријско истраживање спроведено у њој потврдило је актуелност и сву сложеност обрађене проблематике и своју оправданост, теоријску и практичну вредност. Поред тога дисертација представља опширнији и продубљенији увид у проблематику организације наставе физичког васпитања и њене улоге у развоју појединих антрополошких димензија. Резултати истраживања могу да допринесу унапређењу, као и даљој разради тематских модела наставе физичког васпитања ученика основне школе.

3. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању

У складу са дефинисаним основним циљем и задацима истраживања, операционализоване су и следеће хипотезе истраживања: не очекују се статистички значајне разлике у морфолошким карактеристикама и моторичким способностима група испитаника на иницијалном мерењу; не очекују се статистички значајне разлике у морфолошким карактеристикама између експерименталне и контролне групе дечака на финалном мерењу; очекују се статистички значајне разлике у моторичким способностима између експерименталне и контролне групе дечака на финалном мерењу; не очекују се статистички значајне разлике у морфолошким карактеристикама између експерименталне и контролне групе девојчица на финалном мерењу; очекују се статистички значајне разлике у моторичким способностима између експерименталне и контролне групе девојчица на финалном мерењу; структура морфолошког статуса дечака у експерименталној групи на финалном мерењу ће се разликовати од структуре на иницијалном мерењу; структура моторичког статуса дечака у експерименталној групи на финалном мерењу ће се разликовати од структуре на иницијалном мерењу; структура морфолошког статуса девојчица у експерименталној групи на финалном мерењу ће се разликовати од структуре на иницијалном мерењу; структура моторичког статуса девојчица у експерименталној групи на финалном мерењу ће се разликовати од структуре на иницијалном мерењу. Хипотезе су делимично потврђене.

4. Кратак опис садржаја дисертације

Опредељеност кандидата за истраживање улоге специфично дизајнираних и осмишљених програма вежбања, у овом случају програма тематске наставе одбојке, проистекла је из вишегодишњег бављења савременим моделима наставе физичког васпитања, могућностима да се кључне поставке овог програма интегришу у наставне планове, у циљу побољшања ефикасности наставе физичког васпитања.

Прво поглавље докторске дисертације носи назив *Теоријски приступ проблему* и састоји се из две области: *Дефинисања основних појмова* и *Прегледу досадашњих истраживања*. *Дефинисање основних појмова* релевантних за разумевање проблема истраживања, кандидат је обрадио кроз следећа подпоглавља: *Узрасне карактеристике ученика од 11 до 14 година*, *Антрополошки статус*, *Морфолошке карактеристике*, *Моторичке способности*, *Карактеристике и обележја одбојке*, *Настава физичког васпитања у основним школама*, *Тематска настава као облик организације наставног процеса*. *Преглед досадашњих истраживања* је обрађен са акцентом на: *Истраживања различитих облика организације наставе физичког васпитања*, *Истраживања морфолошког и моторичког статуса ученика*, *Истраживања утицаја спортских игара на морфолошки и моторички статус ученика*, *Критички осврт на досадашња истраживања*. Кандидат је анализирао релевантну литературу (теоријске и истраживачке студије домаћих и страних аутора) и целовито сагледао специфичности развојних карактеристика старијег школског узраста, са посебним освртом на развој морфолошких карактеристика и моторичких способности, утицају спортских игара на горе поменуте антрополошке димензије, као и ефектима примене различитих програма физичког вежбања.

У оквиру теоријског дела дисертације, кандидат се посебно осврнуо на *Узрасне карактеристике ученика од 11 до 14 година*, у коме дефинише појам раста и развоја. Наводи да под растом подразумевамо промену висине (величине), као последицу умножавања ћелија и повећања међућелијске супстанце, док развој означава као функционално и хистолошко сазревање органа (мозга, срца, јетре итд.) и ткива (мишићног, коштаног, везивног и жлезданог). Истиче да ова два процеса се не одвијају увек паралелно и истовремено, јер постоје периоди када се код деце јавља убрзан раст, а истовремено се успорава функционално сазревање и супротно.

У делу рада који носи назив *Антрополошки статус* кандидат говори о антропологији као науци која обједињује сва знања о човеку, и закључује да антрополошки статус значи стање људског бића, базирано на његовим способностима и карактеристикама. Наводи антрополошке димензије које обухватају: антропометријске или морфолошке карактеристике, моторичке

способности, функционалне способности, интелектуалне или спознајне (когнитивне) способности, особине личности (конативне особине) и социјални статус.

У поглављима *Морфолошке карактеристике* и *Моторичке способности* кандидат истиче значај познавања специфичности развојног периода, нивоа развоја сваког појединца – ниво хронолошке и биолошке зрелости, који одређују могућности сваког ученика за успех у наставном процесу. Уважавање развоја ученика је од изузетног значаја, присутан је значајан утицај биолошког развоја, односно антропометријских карактеристика на извођење моторичких задатака, приликом планирања наставе физичког васпитања, избора метода и организационих облика рада, као и приликом избора конкретних физичких вежби.

У поглављу које носи назив *Карактеристике и обележја одбојке* истиче игру и спорт као антрополошке константе детињства и младости, и наводи највеће вредности спортских игара које се огледају кроз неговање спортског духа, а карактеришу их етика, фер-плеј, тимски рад, здравље, изузетна достигнућа, карактер и обазовање, радост и забава, поштовање правила и закона, поштовање себе и других учесника, храброст, солидарност. Одбојку представља као веома популарну спортску игру, како међу дечацима, тако и међу девојчицама. Не захтева велика материјална средства, обавезна је у програму наставе физичког васпитања и неизоставни део рекреације особа различитог узраста. Са аспектa структуре кретања, представља полиструктуралну физичку активност високих захтева за испољавање кретних активности, међу којима доминирају брзинско-снажне способности. На самом крају поглавља закључује да правилно организован час физичког васпитања са елементима одбојке може помоћи адекватан физички развој ученика и подстаћи развој здравствено-хигијенских навика. Ово је посебно битно ако су резултати досадашњих истраживања показали да је највећа активност ученика на часу физичког васпитања приликом организације спортских игара.

Следеће поглавље носи назив *Настава физичког васпитања у основним школама* у којем аутор дефинише васпитање које обухвата развој и формирање личности, као и развој физичких, друштвених, радних, умних и моралних

способности, али и прави разлику у односу на физичко васпитање које представља као планску и систематску активност која путем физичког вежбања – тренирања у правцу свестраности или стваралаштва развија људску личност у смислу остваривања васпитног циља у свим организационим облицима физичке културе.

У другом делу поглавља говори о циљу физичког васпитања које према ауторима које је цитирао представља повећање психичке, физичке и друштвене добробити коју сваки појединац има од физичке активности. На самом крају поглавља анализирајући план и програм наставе физичког васпитања истиче недељни обим наставе физичког васпитања, као и укупан процентуални удео у наставном процесу у току основне школе.

У последњем поглављу теоријског приступа проблему, под називом *Тематска настава као облик организације наставног процеса* кандидат дефинише тематску наставу која подразумева да једну тему обрађујемо један временски период на свим часовима одређене области. Као практичну вредност оваквог облика наставе истиче да овај вид наставе има сврху да учење буде повезано, примењиво, занимљиво и што је најважније боље утврђено. Говорећи о улози наставника, наводи велику важност његовог флексибилнијег приступа, који је пре свега оријентисан на ученике. Наставник треба по потреби да својим искуством у тематско деловање укључује задатке и отвореног и затвореног типа, и то из домена различитих моторичких способности.

Релевантна истраживања од значаја за овај рад односила су се на области истраживања утицаја различитих облика наставе физичког васпитања и спортских игара на морфолошки и моторички статус ученика, као и на однос морфолошког и моторичког статуса ученика пре свега старијег школског узраста.

У *Методолошком оквиру рада* кандидат је изложио и конкретно образложио методологију научно-истраживачког рада: проблем, предмет, циљ и задатке истраживања, хипотезе, ток и поступак истраживања, узорак испитаника, узорак варијабли, програм и поступак мерења морфолошких и моторичких варијабли и статистичку обраду података. У складу са циљем и задацима истраживања, кандидат је користио методологију која му је омогућила да исходе примене експерименталног програма, тематске наставе одбојке, сагледа из неколико углова. Истраживање је започето *методом теоријске анализе*, која је коришћена у изради

теоријског приступа проблему. Прикупљени су и истражени научни радови теоријског и емпиријског карактера из научних монографија, часописа и зборника радова који су се односили на дефинисање релевантних појмова значајних за истраживање, дела антрополошког простора ученика старијег школског узраста. Том приликом кандидат је испољио солидно познавање проблема којим се бави, оспособљеност за критичку анализу литературе и уочавање битних момената, као и самосталност у закључивању. Примењено је лонгитудинално истраживање експерименталног карактера. Користио се педагошки експеримент са паралелним групама. Због природе предмета, циља и задатака истраживања у раду се користио експериментални метод, као основни, и статистички метод као помоћни. *Експерименталном методом* утврђивано је постојање узрочно-последичних веза између предикторских морфолошких варијабли и критеријумских моторичких варијабли, као и ефеката примене експерименталног програма – тематске наставе одбојке. Кандидат је осмислио и применио експериментални програм у складу са теоријским поставкама. Истраживањем је било обухваћено једанаест одељења седмог разреда из две градске основне школе, од чега су шест одељења била у експерименталној (98 испитаника – 50 дечак и 48 девојчица) и пет одељења у контролној групи (107 испитаника – 53 дечака и 54 девојчице).

Од *истраживачких техника* коришћено је тестирање, које је било у функцији дијагностификовања стања на иницијалном мерењу и утврђивању ефеката програма на финалном мерењу.

Приликом мерења морфолошких карактеристика поштовани су стандарди Интернационалног биолошког програма – ИВР. Мерене су следеће карактеристике: За процену лонгитудиналне димензионалности скелета: „Телесна висина“, „Распон руку“, За процену волумена и масе тела: „Телесна маса“, „Средњи обим опружене надлактице“, „Средњи обим опружене подлактице“, „Средњи обим опружене натколенице“, „Средњи обим опружене потколенице“; За процену поткожног масног ткива: „Кожни набори трбуха“, „Кожни набор надлактице“, „Кожни набор леђа“; Индиректно је израчунато и стање ухрањености: „БМИ“ – Индекс ухрањености.

За процену моторичких способности код ученика старијег школског узраста коришћени су стандардизовани моторички тестови – „Eurofit“ батерије тестова, на

којима су већ урађене метријске карактеристике: За процену опште равнотеже: „Фламинго баланс тест“, За процену сегментарне брзине: „Тапинг руком“, За процену флексибилности у зглобу кука: „Претклон у седу“, За процену мишићне јачине опружача ногу: „Скок удаљ из места“, За процену мишићне јачине прегибача шаке: „Динамометрија (стисак) шаке“, За процену координације: „Одбијање лопте од зида за 15 секунди“, За процену репетитивне снаге трбушних мишића: „Подизање трупа – лежање-сед за 30 секунди“, За процену мишићне јачине руку и раменог појаса: „Издржај у згибу потхватом“, За процену агилности: „Чунасто трчање 10x5 метара“, За процену аеробне издржљивости: „Шатл ран тест“.

У оквиру обраде података за све морфолошке и моторичке варијабле на иницијалном и финалном мерењу урађена је дескриптивна статистика. Од мера централне тенденције: аритметичка средина (АС); од мера варијабилности: стандардна девијација (С), минимални (МИН) и максимални резултати мерења (МАКС); од мера облика дистрибуције: скјунис – мера симетричности дистрибуције (СКЈ) и куртосис – мера хомогености дистрибуције (КУРТ). За утврђивање статистички значајних разлика у морфолошким и моторичким варијаблама група испитаника на иницијалном и финалном мерењу урађен је t-тест за зависне узорке. За утврђивање статистички значајних разлика у морфолошким и моторичким варијаблама између експерименталне и контролне групе испитаника t-тест за независне узорке. Структура морфолошког и моторичког скупа варијабли на иницијалном и финалном мерењу свих група испитаника је утврђена факторском анализом, помоћу екстракције главних компоненти и косе ротације Protaх.

Овако конципираним истраживањем, кандидат је успешно покрио кључне исходе примене посебно осмишљеног програма тематске наставе одбојке у настави физичког васпитања. Имајући све ово у виду, Комисија је закључила да је изабрана методологија примерена утврђеном проблему и постављеном циљу и задацима истраживања.

Поглавље *Резултати истраживања и дискусија* подељено је у седам целина, у складу са истраживачким задацима. У прве четири целине приказани су резултати емпиријског истраживања који представљају одговор на питања, да ли, и у којој

мери, постоје разлике у морфолошком и моторичком простору дечака и девојчица седмог разреда у оквиру својих група између два мерења. У другом делу горе поменутих целина утврђена је факторска структура морфолошког и моторичког статуса група испитаника на иницијалном и финалном мерењу. Последња три поглавља резултата истраживања односила су се на резултате поређења морфолошких и моторичких мерења дечака и девојчица експерименталне и контролне групе на иницијалном и финалном мерењу, као и утврђивању структуре морфолошког и моторичког статуса дечака и девојчица експерименталне и контролне групе на иницијалном и финалном мерењу.

На основу добијених резултата кандидат истиче да су у простору морфолошких карактеристика на иницијалном мерењу утврђене разлике између тестиране популације дечака. Наиме, експериментална група је имала нешто веће просечне вредности варијабли за процену лонгитудиналне димензионалности тела, а ниже скорове у процени волумена и масе тела у поређењу са контролном групом. На финалном мерењу, након примењеног тромесечног програма тематске наставе одбојке, који су имали дечаци експерименталне групе, наводи да су разлике готово у свим варијаблама, које су биле присутне на иницијалном мерењу, биле присутне и на финалном мерењу, тако да се не могу приписати ефектима програма, већ природи самог узорка. Кандидат на основу добијених резултата закључује да је као последица експерименталног програма тематске наставе одбојке у популацији дечака дошло до смањења поткожног масног ткива, односно увећања мишићног ткива. У популацији девојчица, у простору морфолошких карактеристика на иницијалном и финалном мерењу није утврђена статистички значајна разлика у тестираним варијаблама.

Анализирајући простор моторичких способности дечака експерименталне и контролне групе, на иницијалном мерењу, закључује да су се тестиране групе незнатно разликовале. Експериментална група дечака је у односу на контролну имала веће средње вредности брзине алтернативних покрета. У осталим моторичким варијаблама није било значајних разлика, што указује на велику хомогеност узорка на иницијалном мерењу. Након примене тромесечног експерименталног програма тематске наставе одбојке, на финалном мерењу, значајне разлике у корист експерименталне групе дечака појавиле су се у

варијаблама за процену флексибилности, као и репетитивне снаге трупа. На основу добијених резултата истиче да је код дечака експерименталне групе дошло до побољшања еластичних својстава, као и прираста снаге, и то понављајућег вида испољавања, ове квалитативне моторичке способности. У популацији девојчица, у простору моторичких способности на иницијалном мерењу, није било статистички значајних разлика. Значајне разлике у корист експерименталне групе девојчица, након примене програма тематске наставе одбојке, појавиле су се у варијаблама за процену координације и репетитивне снаге трупа. Овакве резултате образлаже речима да развој координације представља окосницу развоја моторичких способности, јер представља сложену моторичку способност брзог, економичног и сврсисходног решавања сложених задатака, односно брзог прилагођавања кретања на промењене утицаје спољашње средине. Како она у себи садржи већину осталих моторичких способности и припада механизму за структурирање кретања, добијени резултати истраживања говоре, да одбојка као полуструктурална физичка активност има конкретну улогу у развоју овако важне моторичке способности ученица седмог разреда основне школе. У исто време одбојкашка игра у себи садржи велики број скокова, као и брзих покрета при реализацији техничких елемената који се изводе ангажовањем абдоминалних мишића, и то у понављајућем (репетитивном) режиму рада, што је дало позитивне резултате у развоју снаге и то репетитивног вида испољавања, код тестираног субузорка девојчица експерименталне групе.

Кандидат образлаже и добијене резултате структуре изолованих фактора у испитаним антрополошким просторима, те наводи: *Фактор волуминозности и поткожног масног ткива* и *Фактор опште снаге* испитаних дечака, и *Фактор волуминозности и поткожног масног ткива* и *Фактор опште снаге* у тестираној популацији девојчица. Након спроведеног програма тематске наставе одбојке у оба субузорка, на финалном мерењу у латентном простору морфолошких карактеристика, није дошло до промене у структури изолованих фактора, док је структура латентног моторичког простора на финалном мерењу промењена код субузорка девојчица, те је фактор именован као *Фактор опште снаге, флексибилности и координације*.

У *Закључку* су обједињени и сумирани резултати спроведеног истраживања.

Ученике у овом узрасту карактерише изразито сензитиван развој тестираних варијабли и он није линеаран међу половима, па чак и унутар полова. Како су у овом истраживању ученици били подвргнути истом програму тематске наставе одбојке, а до промене у структури моторичког простора је дошло само код популације девојчица, долазимо до закључка о важности диференцирања програма физичког вежбања. Апроксимативан развој који карактерише овај узраст мора бити узет у обзир при планирању наставе физичког васпитања. Такође временски период испитане популације ученика, на основу добијених резултата истраживања, за знатније побољшање морфолошког и моторичког статуса мора бити дужег интервала. Из тих разлога је веома важно пратити сензитивне периоде развоја морфолошких карактеристика и моторичких способности, као и биолошке факторе који утичу на промене у телесној структури, и квалитет решавања моторичких задатака, како би процес организације наставног процеса био у што бољој функцији развоја ученика. Налазима су у највећој мери потврђена очекивања исказана истраживачким хипотезама.

На основу добијених резултата истраживања констатује да је програм тематске наставе одбојке користио и дечацима и девојчицама, и то на плану увећања мишићног ткива, смањења телесног волумена, као и развоју репетитивне снаге трупa, координације и флексибилности.

У поглављу *Значај истраживања за теорију и праксу* истиче теоријски и практичан значај како за наставу физичког васпитања, тако и за ванинституционалне активности које се реализују у оквиру школе. Анализом резултата испитаника оба пола, како експерименталне, тако и контролне групе, наводи да је остварена позитивна улога у развоју морфолошког и моторичког статуса ученика седмог разреда основне школе.

5. Остварени резултати и научни допринос дисертације

Докторска дисертација под називом *Улога тематске наставе одбојке у развоју морфолошког и моторичког статуса ученика основне школе* представља солидан допринос у области методике наставе физичког васпитања. Теоријско и

емпиријско истраживање спроведено у њој потврдило је сву сложеност и актуелност обрађене проблематике и своју оправданост и теоријску и практичну вредност.

Истраживање ефеката програма тематског модела наставе одбојке може значајно допринети теорији и пракси полазећи од уочених проблема, изазова и циљева са којима се сусреће савремена методика наставе физичког васпитања. Теоријска вредност овог истраживања огледа се у повећању научних и стручних информација наставника о променама које могу настати као резултат утицаја експерименталних програма. Такође, резултати истраживања могу послужити другим истраживачима и ауторима приликом упоређивања искустава, резултата и закључака са својим истраживањима.

На основу добијених сазнања ствара се могућност праћења стања и предвиђања даљег развоја моторике код ученика овог узраста. Може се увидети како ученици реагују на задати програм физичког вежбања у погледу адаптације организма и развоја моторике, што може послужити и као полазна основа за вршење даљих вредновања различитих програма физичког вежбања на овом узрасту.

Научни допринос дисертације огледа се у критичком сагледавању ефеката примене програма тематске наставе одбојке. Идентификоване су вредности, али и недостаци посебно осмишљеног наставног програма. Препозната је потреба за сталном евалуацијом тематских програма одбојке. Неопходна су дугорочна праћења и истраживања лонгитудиналног типа, како би се боље сагледао прираст морфолошких карактеристика и моторичких способности и зависност у односу на посебно осмишљене програме вежбања. Очекује се да уследе истраживања, која би се надовезала на постојећа, у циљу сагледавања ефеката и успешности реализације посебно осмишљених програма и садржаја физичког вежбања.

6. Закључак

Докторска дисертација Владимира Р. Живановића *Улога тематске наставе одбојке у развоју морфолошког и моторичког статуса ученика основне школе* у потпуности је урађена према одобреној пријави ове теме. Дисертација представља оригиналан и вредан допринос дидактичко-методичкој науци, посебно методици наставе физичког васпитања. То је самостално научно дело о значају тематске наставе одбојке у настави физичког васпитања. Кандидат је испољио смисао за одабир проблема, избор и примену методологије и техника научно-истраживачког рада. Докторска дисертација је јасно изложен текст са добром мером и логичним смењивањем теоријских поставки, научно-истраживачких резултата, закључака и конкретних решења са препорукама за даљи рад. Писана је систематично, прегледно и јасно. Критички анализирајући актуелну и научно релевантну литературу и претходна истраживања, кандидат је целовито размотрио одабрани проблем и показао оспособљеност за емпиријска истраживања и умешност у интерпретацији добијених резултата. Наравно, у раду има питања која захтевају потпунију елаборацију и додатна објашњења, али појединачне примедбе и сугестије чланови Комисије ће изнети на одбрани.

Дисертација је подвргнута поступку провере оригиналности докторских дисертација. Извештај указује на оригиналност докторске дисертације под називом *Улога тематске наставе одбојке у развоју морфолошког и моторичког статуса ученика основне школе*, кандидата Владимира Р. Живановића, те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити.

На основу свега наведеног, Комисија сматра да докторска дисертација *Улога тематске наставе одбојке у развоју морфолошког и моторичког статуса ученика основне школе* Владимира Р. Живановића, наставника на Учитељском факултету Универзитета у Београду, испуњава услове који се овој врсти радова постављају и предлаже Наставно-научном већу Учитељског факултета Универзитета у Београду да је прихвати и одобри њену јавну одбрану пред истом Комисијом.

У Београду, 17. маја 2021.

Комисија:

др **Вељко Банђур**, редовни професор Учитељски факултет
Универзитет у Београду, председник комисије

др **Драган Бранковић**, доцент Учитељски факултет
Универзитет у Београду, члан комисије

др **Горан Нешић**, редовни професор Факултет спорта и
физичког васпитања Универзитет у Београду, члан комисије

др **Драган Мартиновић**, редовни професор Учитељски факултет
Универзитет у Београду, ментор
